Prima instanță: Judecătoria Ungheni, (judecător: Costaș N.)
dosarul nr.2ac-180/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

28 mai 2026 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Dolghii-Munteanu Victoria

examinând în ședință publică, apelul declarat de SRL „Casa Familiei" împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04.10.2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Casa Familiei" împotriva SRL „Kirsan Com" și SRL „Kirsan" reprezentați de avocatul Frija Andrei privind constatarea nulității facturilor fiscale și actelor de verificare,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 16.02.2024 SRL „Casa Familiei" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Kirsan Com" și SRL „Kirsan" privind constatarea nulității facturilor fiscale și actelor de verificare.

În motivarea cererii, reclamanta a indicat că, la data de 14.01.2024 a recepționat notificarea nr.1 din 12.01.2024 expediată de SRL „Kirsan", prin care ultimii solicită achitarea sumei de 1458544,40 lei în temeiul facturii nesemnate EAL 00707718 din 29.12.2023, a facturii nesemnate EAL 00700254 din 29.12.2023, actul de verificare nesemnat din 31.12.2023. La data de 14.01.2024 a recepționat notificarea nr.1 din 12.01.2024 expediată de SRL „Kirsan Com" prin care ultimii solicită achitarea sumei de 629389,29 lei în temeiul facturii nesemnate EAL 00679992 din 28.12.2023, a facturii nesemnate EAL 00678999 din 28.12.2023, actul de verificare nesemnat din 31.12.2023.

La data de 16.01.2024 la sediul SRL „Kirsan Com" a fost înregistrată cererea prealabilă nr.12 prin care SRL „Casa Familiei„ a solicitat retragerea/renunțarea la notificarea din 14.01.2024 cu nr.1, cât și anularea facturilor nesemnate imputate spre plată reclamantului fiind acordat un termen de 1 zi. În aceiași zi la sediul SRL „Kirsan" a fost înregistrată cererea prealabilă nr.3 prin care SRL „Casa Familiei„ a solicitat retragerea/renunțarea la notificarea din 14.01.2024 cu nr.1 cât și anularea facturilor nesemnate imputate spre plată reclamantului. Pârâții nu au reacționat la notificările date.

S-a menționat că între SRL „Kirsan Com", SRL „Kirsan" și SRL „Casa Familiei" nu există un contract de prestări servicii. Totodată, SRL „Casa Familiei„ nu este beneficiarul serviciilor pretinse a fi prestate indicate în actele de verificare și facturile menționate supra, consideră că informația a fost eronat reflectată.

Potrivit pct.17 din factura fiscală nr. EAL 000679992 emisă la 28.12.2023 și factura fiscală nr.EAL 000678999 din 28.12.2023, facturile fiscale EAL 00707718 și EAL 00700254 din 29.12.2023. actul de verificare din 31.12.2023 emise de către SRL „Kirsan Com", actul contabil

urmează a fi considerat valabil doar dacă ar fi fost aplicată semnătura olografă a cumpărătorului, condiție care de fapt rezultă din prevederile facturii fiscale.

Co-pârâții au încercat să camufleze pretinsa acceptare a facturilor fiscale contestate către SRL „Casa Familiei" prin expedierea acestora prin intermediul sistemului electronic fiind utilizată metoda ciclu scurt pentru a fi reflectată ca fiind aparent o factură fiscală finisată. Or, facturile din prezentul obiect al litigiului au fost respinse atît prin metoda electronică prevăzută de legislație în măsura permisă de sistem cât și prin metoda olografă fiind depuse cererile prealabile la sediul de corespondență a co-pârâților.

Cu referire la prevederile pct.36, 37 și 38 din Ordinul nr. 317 din 26.06.2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul informațional automatizat de creare și circulație a facturilor fiscale electronice e-Factură, consideră că, facturile emise de către SRL „Kirsan" și SRL „Kirsan Com" nu corespund condițiilor de valabilitate ale actului juridic, totodată nu întrunesc cele trei elemente esențiale ale raportului juridic obligațional, inclusiv și obiectul raportului juridic. Pentru a pretinde calitatea de creditor în cadrul unui raport obligațional, persoana fizică trebuie să demonstreze caracterul cert, lichid și exigibil al creanței pretinse. Pentru existența raportului obligațional urmează a fi întrunite cele trei elemente esențiale și anume: părțile, conținutul raportului obligațional și obiectul raportului obligațional. Consideră că facturile emise de SRL „Kirsan" și SRL „Kirsan Com" contravin pct.17 din factură, art. 93 alin. (16), art.108, art.117 Cod fiscal și pct.38 din ordinul nr. 317 din 26.06.2020.

Reclamanta a solicitat constatarea nulității absolute a facturilor emise de către SRL „Kirsan" cu nr. EAL00707718 din 29.12.2023, nr. EAL 00700254 din 29.12.2023 și a actului de verificare din 31.12.2023 conex facturilor fiscale; constatarea nulității absolute a facturilor emise de către SRL „Kirsan Com" nr. EAL 000679992 din 28.12.2023, factura nr. EAL 000678999 din 28.12.2023 și a actului de verificare din 31.12.2023 conex facturilor fiscale; precum și încasarea în mod solidar din contul SRL „Kirsan" și SRL „Kirsan Com" în beneficiul SRL „Casa Familiei" a cheltuielilor integrale suportate pentru achitarea taxei de stat și cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04.10.2024, acțiunea a fost respinsă.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 04.10.2024, SRL „Casa Familiei" a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi potrivit căreia acțiunea va fi admisă integral.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 04 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost înregistrată la data de 04 octombrie 2024. În circumstanțele date, apelul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a invocat că, instanța de judecată a reținut parțial argumentele scrise invocate prin cererea de chemare în judecată. Or, dacă este să fie analizat conținutul cererii de chemare în judecată și argumentele verbale, răspunsurile verbale oferite de către apelant la întrebările instanței de judecată, poate fi stabilit faptul că, argumentul conex al depunerii cererii de chemare în judecată nu este doar lipsa unui raport obligațional juridic dar (lipsa unui contract și lipsa calității de beneficiar al serviciilor comunale). Or, SRL Casa Familiei are sediul în mun. Chişinău, sec. Buiucani, str. Alba-Iulia, 75/8 și nu se regăsește în lista beneficiarilor de servicii comunale pe adresa acolo unde se impută spre plată sub formă de facturi (servicii comunale).

În fapt instanța de judecată, eronat a constatat faptul că, lipsa raportului obligațional dintre

apelant și intimați este doar un singur argument. Prin urmare, constatarea de către instanța de judecată a existenței raportului obligațional între apelant și intimați reprezintă o depășire a limitei obiectului acțiunii în situația în care pârâtul nu a solicitat prin acțiuni reconvenționale acest fapt.

Mai mult, apelantul susține că instanța de judecată eronat a constatat faptul că, serviciile prestate în baza facturilor imputate spre plată (care sunt obiectul contestării) ar fi fost acceptate de către apelant.

În aceiași ordine, instanța de judecată în lipsa unui temei legal eronat a constatat faptul că, apelantul are obligația de a compensa integral cheltuielile pentru pretinse servicii livrate APC A0110-0130 (ACC nr.56/254) din mun.Chișinău str.Sarmizegetusa 53D. Or, instanța de judecată și în acest caz și-a depășit limitele examinării obiectului litigiului, din motiv că intimații nu au solicitat încasarea (prin acțiune reconvențională) a sumelor indicate în facturile fiscale contestate și actele de verificare.

La fel, menționează că intimații nu au prezentat instanței de judecată probe în sensul confirmării prestării serviciilor comunale fapt pentru care, instanța de judecată în lipsa unui probatoriu corespunzător din partea intimaților cât și în lipsa unei acțiuni reconvenționale (sau cerințe exprese) a stabilit obligativitatea achitării unor servicii comunale nerecunoscute de SRL Casa Familiei ca (beneficiar) în baza unor facturi fiscale și acte de verificare contestate sub aspectul nulității.

Pe de o parte, relevă că instanța de judecată în pct. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 din Hotărârea contestată, a menționat faptul că, facturile fiscale nu sunt acte juridice și nu produc efecte juridice cât și nu instituie careva obligații față de partea apelantă, însă prin constatările de la pct. 38 din hotărârea contestată, instanța de judecată deja se contrazice, fiind invocată obligativitatea apelantului de a compensa sumele bănești imputate prin facturile fiscale contestate pentru careva pretinse servicii livrate către APC A0110-0130 (ACC nr.56/254) din mun.Chișinău str.Sarmizegetusa 53D.

Mai consideră că instanța de judecată a stabilit un raport juridic dintre o parte (FURNIZORUL de SERVICII) care nu a fost atrasă în proces fie ca intervenient accesoriu sau principal.

Prin urmare, instanța de judecată examinând cauza, a stabilit anumite circumstanțe care vizează raporturile juridice dintre intimați și furnizorul de servicii (apa canal / premier energy) ultimii care nu sunt părți la proces însă în privința cărora instanța de judecată a stabilit anumite raporturi fără a dispune de o poziție afirmativă/negativă din partea părții care a indicat-o.

Mai mult, în lipsa unor probe, instanța de judecată a stabilit eventuale împuterniciri ale intimaților de a refactura anumite sume bănești pentru un serviciu pretins a fi prestat de către o (a treia parte – Furnizorul) care nu este parte în procesul menționat.

Instanței de judecată nu i-a fost prezentat un act care să ateste dreptul de refacturare a unor plăți pentru anumite servicii pretins a fi livrate către APC A0110-0130 (ACC nr.56/254) din mun.Chișinău str.Sarmizegetusa 53D.

Totodată, instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe prin care să se confirme existența unui raport contractual sau obligațional dintre Apelant și Furnizorul de Servicii (apa canal sau premier energy) și nici o altă dovadă că SRL Casa Familiei ar fi beneficiarul final al serviciilor imputate spre plată sub forma unor facturi fiscale și acte de verificare.

În aceiași ordine, menționează că, între apelant și intimați nu există încheiat un contract sau acord privind prestarea serviciului de refacturare a unor servicii comunale.

Aceste, acțiuni de refacturare nu trebuie realizate în contextul în care complexul locativ APC A0110-0130 (ACC nr.56/254) din mun.Chișinău str.Sarmizegetusa 53D trebuia de mai mulți ani

să dispună de acces direct Asociației către serviciile Furnizorilor (apa canal/ premier energy) însă intimații blochează acest proces și condiționează oferirea posibilității de a se conecta Asociația direct la furnizori prin achitarea unor facturi de milioane de lei pentru consumul efectuat de intimați pentru a finaliza ultimul bloc aflat pe teritoriul străzii indicate anterior.

Suplimentar, relevă că instanța de judecată eronat a stabilit faptul că, apelantul stinge datoria imputată prin facturile fiscale contestate. Or, intimații nu a formulat o acțiuni civilă (acțiune reconvențională) în sensul stabilirii faptului dacă această sumă imputată apelantului reprezintă o datorie față de intimați în baza unor servicii pretins a fi prestate de către un Furnizor și refacturate de către intimați.

În acest caz, repetat observă că instanța de judecată în mod ilegal și-a depășit limitele examinării obiectului acțiunii. Existența datoriei, constatarea unei sume concrete ca fiind o datorie nu a fost obiectul litigiului iar instanța de judecată nu a fost în drept să aprecieze aspecte care nu au fost puse în sarcină de către intimați. Prin urmare, prima instanța de judecată a perceput eronat speța și solicitările care au fost puse în față spre examinare.

Consideră că instanța de judecată se contrazice în conținutul părții motivatorii. Or, pe de o partea instanța de judecată indică faptul că serviciul de refacturare este efectuat de intimați, dar în pct. 45 din Hotărârea contestată indică faptul că, apelantul nu are obligația de a refactura servicii. Astfel, instanța de judecată a indicat în partea motivatorie aspecte confuze. Or, refacturarea unor facturi fiscale nu denotă faptul că, serviciile au fost prestate de către intimați, aspect care nu este obiectul litigiului și nici nu a fost pus în discuție de către intimați (prin acțiune reconvențională).

Menționează că, la materialele cauzei au fost prezentate Decizii/Hotărâri Judecătorești care au un obiect similar fiind în esență o speță de cu aceleași temeiuri și aspecte pe care instanța de judecată le-a ignorat.

La data de 25.03.2025, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, intimații SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan”, prin intermediul administratorului Strogoteanu Valentin, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de apel depusă de către SRL „Casa Familiei” cu menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04.10.2024.

În susținerea poziției invocate, intimatul a menționat că SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” sunt entități ale persoanelor juridice înregistrate în Registrul de Stat al Persoanelor Juridice, având ca gen principal de activitate dezvoltarea proiectelor imobiliare și construcția bunurilor imobile.

După recepția finală a blocului locativ A din str. Nicolae Titulescu nr. 36, mun. Chișinău, edificat de SRL „Kirsan Com”, precum și a blocului locativ E din str. Sarmizegetusa nr. 53, mun. Chișinău, edificat de SRL „Kirsan”, ambele imobile sunt gestionate și administrate de către SRL „Casa Familiei”.

Întrucât rețelele inginerești externe ale blocurilor locative aflate în gestiunea SRL „Casa Familiei” constituie proprietatea SRL „Kirsan Com”, respectiv a SRL „Kirsan”, și se află la balanța acestora, contractele de furnizare a serviciilor (energie electrică, energie termică, apă potabilă) pentru locurile de consum (blocul A din str. Nicolae Titulescu nr. 36 și blocul E din str. Sarmizegetusa nr. 53) sunt încheiate direct cu furnizorii de servicii.

Prin urmare, furnizorii livrează serviciile către locurile de consum aflate în gestiunea și administrarea SRL „Casa Familiei”, iar facturile fiscale sunt emise și înaintate către SRL „Kirsan Com”, respectiv SRL „Kirsan”, spre plată.

Pe cale de consecință, atât SRL „Kirsan Com”, cât și SRL „Kirsan” întocmesc și înaintează

către SRL „Casa Familiei” facturi fiscale de refacturare a cheltuielilor aferente serviciilor achitate către furnizori pentru locurile de consum reprezentate de blocul A din str. Nicolae Titulescu nr. 36 și blocul E din str. Sarmizegetusa nr. 53.

La rândul său, SRL „Casa Familiei”, în calitate de entitate care gestionează blocurile locative, colectează mijloacele bănești de la fiecare locatar în parte, în calitate de consumator final al serviciilor respective, după care transferă sumele încasate în beneficiul SRL „Kirsan Com”, respectiv SRL „Kirsan”.

Relațiile economice dintre părți se contabilizează în baza documentelor primare.

De regulă, raporturile economice dintre entitățile care țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare sunt reglementate de Legea contabilității și raportării financiare, precum și de legislația fiscală.

Prin urmare, factura fiscală nu reprezintă decât un document justificativ care stă la baza înregistrărilor contabile ale furnizorului sau prestatorului, respectiv ale cumpărătorului sau beneficiarului. Aceasta reflectă o operațiune economică facturată și nu are natura juridică a unui act juridic, nici chiar în ipoteza în care ar servi drept probă a existenței unui contract pentru care părțile nu au întocmit un alt înscris constatator.

În speță, facturile fiscale emise de către societățile intimate au ca obiect refacturarea cheltuielilor compensate, reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate de către prestatorii de utilități pentru locurile de consum aferente blocului A și blocului E.

Potrivit art. 117[1] alin. (10) din Codul fiscal, refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin înscrierea acestora într-un rând separat al facturii fiscale emise pentru livrarea de mărfuri sau prestarea de servicii. În cazul în care nu există o livrare de mărfuri ori o prestare de servicii, refacturarea cheltuielilor compensate se realizează prin emiterea unei facturi fiscale în care sunt înscrise exclusiv aceste cheltuieli.

Totodată, în cazul refacturării cheltuielilor compensate în favoarea persoanelor fizice, emiterea facturii fiscale nu este obligatorie, aceasta fiind emisă doar la solicitarea expresă a persoanei fizice.

Prin urmare, facturile fiscale emise de către intimate reprezintă documente primare justificative prin care au fost refacturate cheltuielile aferente serviciilor comunale și de utilitate publică achitate către furnizori pentru locurile de consum aflate în gestiunea apelantei.

În acțiunea promovată, apelanta SRL „Casa Familiei” solicită constatarea nulității absolute a facturilor fiscale emise de către societățile intimate, având ca obiect refacturarea cheltuielilor compensate pentru consumul de servicii, precum și a actelor de verificare a decontărilor reciproce, invocând pretinsa neîntrunire a condițiilor de valabilitate ale actului juridic.

Prin definiție, nulitatea reprezintă sancțiunea prevăzută de lege pentru nerespectarea condițiilor de valabilitate ale unui act juridic, astfel încât, în măsura în care un act juridic nu întrunește aceste condiții, acesta este lipsit de efectele sale juridice prin intermediul nulității.

În speță însă, prevederile art. 327–334 din Codul civil nu au incidență, întrucât nulitatea constituie o sancțiune specifică actelor juridice civile. Din acest motiv, pretenția apelantei privind constatarea nulității absolute a facturilor fiscale și a actelor de verificare este neîntemeiată.

În mod eronat se susține că factura fiscală constituie un act juridic civil și că, în consecință, îi sunt aplicabile dispozițiile referitoare la actul juridic civil prevăzute de art. 308 și următoarele din Codul civil.

Or, facturile fiscale de refacturare a cheltuielilor compensate, a căror nulitate se solicită, au exclusiv calitatea de documente justificative care stau la baza înregistrărilor contabile ale părților

și constituie un mijloc de probă cu privire la operațiunile economice efectuate în perioada vizată, fără a avea natura juridică a unui act juridic civil.

Subsecvent, factura fiscală nu poate forma obiectul unei acțiuni în anulare sau al unei acțiuni în constatarea nulității, întrucât aceasta are doar rolul de document justificativ pentru evidența contabilă a furnizorului și beneficiarului, precum și de mijloc de probă privind operațiunea economică efectuată.

În același sens, actele de verificare a decontărilor reciproce reprezintă documente contabile care reflectă situația creanțelor și obligațiilor dintre părți la o anumită dată și nu constituie acte juridice civile susceptibile de a fi sancționate cu nulitate.

Prin urmare, intimatele se opun capătului de cerere formulat de apelantă privind constatarea nulității absolute a facturilor fiscale și a actelor de verificare a decontărilor reciproce, întrucât dispozițiile art. 327–334 din Codul civil nu sunt aplicabile raporturilor juridice deduse judecății.

În aceste condiții, este neîntemeiată promovarea unei acțiuni în justiție având ca obiect constatarea nulității absolute a facturilor fiscale pentru pretinsa neîndeplinire a unor condiții de formă și fond specifice exclusiv actelor juridice civile, condiții care nu sunt aplicabile documentelor contabile justificative.

Potrivit art. 1042 alin. (1) din Codul civil, tăcerea și inacțiunea nu valorează acceptare, dacă din lege, din practica stabilită între părți sau din uzanțe nu rezultă altfel.

Deși apelanta se opune recepționării și semnării facturilor fiscale, aceasta a executat parțial obligațiile reflectate în respectivele facturi, inclusiv în cele emise ulterior perioadei contestate. O asemenea conduită conferă, în fapt, un caracter de recunoaștere a facturilor fiscale de refacturare a cheltuielilor compensate.

Astfel, urmează a se accentua că maniera de acțiune a apelantei, manifestată prin efectuarea plăților aferente facturilor fiscale, echivalează cu acceptarea serviciilor prestate și a obligației de compensare a costurilor aferente acestora. Cu atât mai mult, lipsa unei respingeri prompte și explicite a facturilor fiscale conduce la concluzia existenței unei practici statornicite între părți și a unor raporturi juridice anterioare care justifică executarea obligațiilor respective.

În conformitate cu art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În condițiile în care intimatele efectuează lunar plăți către furnizorii de servicii pentru volumul de consum aferent blocurilor locative administrate de apelantă, se naște obligația legală a SRL „Casa Familiei”, în calitate de entitate care gestionează imobilele și colectează de la consumatorii finali contravaloarea serviciilor comunale, de a compensa aceste cheltuieli în beneficiul societăților intimate.

Consideră că este contrar principiului bunei-credințe ca o parte, în speță apelanta SRL „Casa Familiei”, să acționeze în contradicție cu propriile acte și fapte juridice pe care le-a săvârșit anterior, în condițiile în care cealaltă parte și-a fundamentat conduita și și-a asumat anumite obligații în considerarea acelor acte și fapte.

Potrivit art. 11 alin. (1) din Codul civil, buna-credință reprezintă un standard de conduită caracterizat prin corectitudine, onestitate, transparență și luarea în considerare a intereselor legitime ale celeilalte părți din raportul juridic.

La caz, intimatele au acționat cu bună-credință, executând obligațiile de plată față de furnizorii de servicii în beneficiul apelantei și al consumatorilor finali, suportând inclusiv anumite costuri suplimentare generate de neachitarea la timp a sumelor datorate.

Totodată, în limitele art. 118 din Codul de procedură civilă, apelanta nu a prezentat niciun înscris și niciun act juridic încheiat cu intimatele din care să rezulte că obligația de achitare a

serviciilor comunale aferente blocurilor locative administrate de aceasta ar fi fost transferată în sarcina societăților intimate.

Respectiv, obligația de compensare a acestor cheltuieli revine apelantei, însă aceasta a fost executată doar parțial și cu întârziere, generând consecințe prejudiciabile pentru societățile intimate, care au fost nevoite să suporte din resurse proprii costurile serviciilor consumate.

În aceste condiții, considerăm că acțiunea promovată de apelantă reprezintă o exercitare abuzivă a drepturilor procesuale, fiind contrară principiului bunei-credințe. O asemenea conduită îmbracă forma unui abuz de drept, constând în exercitarea drepturilor subiective într-un mod contrar scopului lor social și economic, dispozițiilor legale și regulilor de conviețuire socială.

Prin urmare, pretențiile formulate de apelantă urmează a fi respinse ca neîntemeiate, acestea fiind incompatibile cu propria sa conduită anterioară și cu principiile fundamentale care guvernează raporturile juridice civile.

În cadrul ședințelor de apel, reprezentantul apelantei SRL „Casa Familiei”, juristul Botnarenco Ion a pledat pentru admiterea cererea de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Totodată, a explicat instanței de apel faptul că SRL Kirsan aplică tarif pentru persoană juridică, persoanele fizice achită cu tarif de persoană fizică.

Factura finală e emisă de către SRL Casa Familiei în baza bonurilor de plată care se dau în baza consumului real pentru fiecare locatar în parte.

Consumul real al energiei electrice este achitat de către locatari, dacă nu ar fi achitat i-ar deconecta.

Casa Familiei prezintă factura.

Această relație între societăți durează circa 2 - 3 ani.

Facturile care sunt imputate de SRL Kirsan nu constituie consumul real.

Diferența dintre facturile anterioare și facturile ce reprezintă obiectul cauzei este că în acestea sunt imputate niște sume nejustificate. Facturile nu au fost prezentate cu consum real.

Celelalte facturi erau verificate, prin deplasarea echipei de control la locul consumului.

Acestea sunt facturi preluate din datele de pe contul comun.

Între SRL „Casa Familei” și fiecare locatar în parte nu sunt încheiate contracte, dar în factura de plată emisă de asociație este indicat „deservirea blocului locativ”.

A primit în gestiune blocurile locative în baza contractului de gestiune a blocului locativ prin care are dreptul de a emite ordine de plată pentru deservirea blocului.

Există o persoană responsabilă a SRL „Casa Familiei” ce lunar culege datele într-un registru în care sunt indicați indicii precedenți și cei curenți, ulterior persoana indică în baza de date SRL INFOCOM, care le prelucrează datele preluate.

Nu se cunoaște despre existența vreunui contor general la blocul ce se află în gestiunea SRL „Casa Familiei” deoarece acest contor general nu a fost predat de nimeni, or SRL „Casa Familiei”, preia datele individual de la fiecare consumator.

Nu cunoaște de unde SRL „Kirsan” preia datele, or la adresa respectivă este un complex de vreo 6 blocuri dintre care primul bloc este dat în exploatare, următoarele blocuri sunt în construcții, SRL „Kirsan” urma ca la darea în exploatare a primului bloc în care oamenii locuiesc să predea rețelele electrice și apeductul ca persoanele fizice să încheie contracte individuale, însă această acțiune nu a fost efectuată, astfel SRL „Casa Familiei, ca persoană care gestionează era obligată să pună la plată furnizorii de servicii, însă careva date la contoare comune nu sunt fiind un șantier de construcții, respectiv nu se cunoaște acest fapt.

Locuitorii achitau suma indicată în bonul prezentat spre plată, respectiv ceea ce au consumat.

Diferența invocată de SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” nu a fost detaliată, or pierderile își asumă dezvoltatorul.

Intuiește existența pierderilor, deoarece există contoare fixate temporar neverificate.

S-a adresat în instanța de judecată deoarece a primit o notificare de la SRL „Kirsan” prin care se invocă achitarea datoriei, or în caz de neexecutare se v-or adresa în instanța de insolvabilitate. Ei au indicat existența unei datorii care de fapt nu există, iar ca urmare putea fi o perioadă de observației și paralizată activitatea SRL „Casa Familiei”.

În cazul în care în hotărâre nu era indicat „fără alte constatări”, nu aveau să aibă obiecții.

Dacă blocul nu este dat în exploatare, dezvoltatorul îi obligat să refactureze serviciile cu tarif de persoană fizică pentru consumatorii din blocul dat în exploatare.

Prin răspunsul ANRE din 24.03.2026 se confirmă că TVA aplicat energiei electrice consumate, conform Codului Fiscal art. 104 lit.b), nu se aplică pentru bunurile cu destinație locativă.

Prin răspunsul ANRE menționat anterior și cel care a fost expediat Tatianei Poluhci, se confirmă că în urma rezultatului și interpelărilor efectuate către Premier Energy și deplasărilor la fața locului, ANRE a stabilit că bunurile imobile în cauză, blocurile locative se denumesc șantier de construcție, acest lucru rezultă expres din răspunsurile oferite.

Tot în răspunsurile anexate, atrage atenția la faptul că ANRE expres a indicat faptul că despre problemă și modalitatea de soluționare a problemei SRL „KIRSAN” a fost informat, le-a fost comunicat să îndeplinească avizul de racordare conform condițiilor și vor fi conectați la rețeaua permanentă, or alternativ urmează să îndeplinească avizele de racordare separate și vă conectați separat.

Nicio variantă propusă de Premier Energy nu a fost îndeplinită de către SRL „KIRSAN”, acest lucru rezultă din interpelările care le-a efectuat ANRE către Premier Energy.

S-a arătat că SRL „Casa Familiei” în calitate de gestionar, în sensul legii cu privire la condominiu, a efectuat un schimb de corespondență și mai multe cereri și demersuri pentru a soluționa această problemă. SRL „KIRSAN” trebuie să îndeplinească toate avizele de racordare, însă nu le-a îndeplinit.

În cadrul ședințelor de apel, reprezentantul apelantei SRL „Casa Familiei”, Cheptanaru Gheorghe a pledat pentru admiterea cererea de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Totodată, a explicat instanței de apel faptul că suma datelor preluate de la fiecare consumator și consumul indicat în factură de SRL „Kirsan” nu a fost contrapusă pentru a verifica echivalența consumului, deoarece există facturi cu sume mult mai mari decât datele acumulate de la consumatori.

Nu este posibil de a stabili careva volum real de consum, deoarece este un șantier de construcții și se efectuează lucrări de construcții.

Nu există un act de predare a contorului comun, a seriei și a datelor acestuia.

Locuitorii achitau bonul de plată ca și celelalte servicii pentru a dispune de acestea.

Până la moment, acțiuni cu referire la încasarea datoriei de la SRL „Kirsan” ,SRL „Kirsan Com” față de SRL „Casa Familiei” nu există.

Când s-a deconectat de la lumină blocul aflat în gestiunea SRL „Casa Familiei, nu cunoaște dacă celelalte blocuri aveau sau nu lumină, or acestea sunt în construcție.

Contractul este rezoluționat la complexul menționat deja de un an.

În cadrul ședințelor de apel, reprezentantul apelantei SRL „Casa Familiei”, Cheptanaru Alexandru, pledat pentru admiterea cererea de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond

și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În cadrul ședințelor de apel, reprezentantul intimatelor SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan”, avocatul Frija Andrei a pledat pentru respingerea cererea de apel, și menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04.10.2024.

Totodată, a explicat instanței de apel faptul că nu există un contract efectiv între SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” și SRL „Casa Familiei”.

Întreprinderile de stat cum ar fi apa canal și Premier-Energy emit facturi fiscale pentru obiectul locativ. SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” operează plata pentru întregul complex, pentru că rețelele sunt proprietatea acestora și au contract încheiat direct cu Premier-Energy. Prin urmare, are loc refacturarea acelor cheltuieli către SRL Casa Familiei care au fost consumate de locul de consum nemijlocit de blocul care este dat în exploatare și care este gestionat de SRL Casa Familiei. Nu pretind la alte plăți, nu se indică plăți duble. Se cere doar acele cheltuieli achitate de intimați în avans și le refacturează conform prevederilor Codului Fiscal art. 117^1.

Fiecare bloc locativ în parte are contorul său, reprezentanții săi au acces la contor, de asemenea cunosc indicii la contor.

Până la adresarea în instanța de judecată facturile fiscale au fost semnate. Obiecții din partea apelantei nu au fost, doar ce ține de facturile din 2023. Singura problemă este că SRL „Casa Familiei” recunoaște aceste facturi, însă le achită parțial, motiv din care se acumulează o datorie. Plățile ulterioare sunt recunoscute, au fost prezentat la materialele cauzei că acestea sunt semnate și achitate.

Nu au litigii între societăți. În condițiile în care SRL „Casa Familiei” au depus prezenta acțiune privind constatarea acestor facturi fiscale, SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” nu au înaintat careva acțiuni.

Mai menționează că, pe cale extrajudiciară au fost înaintate multe notificări pe plată iar acestea, în mare parte, au fost recunoscute și achitate, doar că refuză în privința acestor facturi sub pretextul că sunt nule și nu au fost semnate.

Art. 117 din Codul Fiscal obligă societatea având în vedere că SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” reprezintă entități juridice și urmează să emită facturi fiscale și să le comunice, însă acestea au fost respinse.

SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” au comunicat că anterior adresării în instanța de judecată, au fost efectuate anumite plăți. La materialele cauzei au fost prezentate facturi semnate, acte de verificare care indică că plățile au fost efectuate până la contestarea facturilor.

SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” au achitat integral furnizorului plățile pentru serviciile acordate. Menționează că, în cazul în care nu se efectua plata, blocul locativ era să fie deconectat de la energia electrică.

Rețelele inginerești reprezintă un bun indivizibil, nu poate fi separat. Ele servesc întregul complex locativ, având în vedere că blocul locativ gestionat la caz de către apelant este dat în exploatare și gestionat de către SRL „Casa Familiei”. Prin urmare, a fost instalat un contor la intrarea în bloc unde se verifică și se înregistrează tot consumul pentru bloc.

În complexul din speță există 5 blocuri locative, fiecare având contor separat. SRL „Casa Familiei” cunoaște despre momentul dat.

Totodată, la materialele cauzei este anexată corespondența între părți.

La fel, SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” nu tergiversează momentul de transmitere a rețelelor. Este necesar de încheiat un act de predare-primire, însă SRL „Casa Familiei” a neglijat această obligație.

În complexul respectiv este blocul D în care oamenii au primit actele de posesie și folosință,

locuiesc în blocul dat, în blocul respectiv probleme nu sunt dar sunt probleme doar în blocul E blocul aflat în gestiunea SRL „Casa Familiei”.

O angajată a întreprinderii are datele de la contorul blocului indicate pe perioade în programa „Excel”, iar la contorul blocului are acces orice persoană pentru a vizualiza datele indicate, ulterior datele respective sunt transmise la SRL „Kersan”.

SRL „Kersan” primește factura de la termoelectrica, extrage indicele contorului blocului E, refacturează către SRL „Casa Familiei”.

Au fost purtate negocieri cu Casa Familiei, acuma există negocieri cu Asociația de Coproprietari în Condominiu în vederea identificării unei soluții, pentru a pune capăt la aceste circumstanțe. Asociația nu au dat curs solicitărilor menționate.

Sunt dispuși de a încheia un contract, or în urma acestor circumstanțe doar SRL Kirsan și Kirsan Com au de păgubit, având în vedere că au pierderi financiare de pe urma neachitării sumelor conform facturilor.

Conectarea separată urmează a fi efectuată de Asociație și nu de către KIRSAN.

Inițial, facturile fiscale au fost acceptate pentru a fi semnate. Un prim motiv a fost că nu există un contract semnat, al doilea motiv se include prețuri TVA, al treilea motiv precum că ANRE solicită ceva suplimentar. Nu au fost puse plăți accesorii pe seama consumatorilor finali.

Facturile, care sunt emise lunare de refacturare vizează blocul locativ care este dat în exploatare. Blocul respectiv are mai multe contoare care duce evidența la energia electrică.

SRL KIRSAN nu are nici o obligație cu consumatorii finali, nu are nici un raport contractual, este creată asociația care a încheiat contract cu SRL „Casa Familiei”. În temeiul contractului SRL „Casa Familiei” are obligația să colecteze mijloace bănești de la locatari, iar SRL KIRSAN nu poate interveni în acest proces.

SRL KIRSAN emite facturile către gestionar, deoarece nu există temei să ceară de la oameni banii.

Nu este vorba despre avizele de racordare, ci despre încheierea unui contract.

Rețelele nu se află în proprietatea asociației și nici nu pot fi separate, se poate recurge la încheierea unui contract.

Sume de bani de la consumatorii casnici nu se încasează de către SRL KIRSAN, or este imposibilă deconectarea pe parcursul a câtorva luni consecutiv. Nu este posibil prezentarea actelor contabile referitor la faptul că totul a fost achitat în timp.

Societatea pe care o reprezintă Botnarenco Ion, a avut încheiat contract cu APC.

SRL „Casa Familiei” are obligația să colecteze mijloacele financiare de la locatari.

SRL KIRSAN nu a comunicat despre faptul că SRL „Casa Familiei” este consumator, consumatorul final sunt persoanele fizice, însă din momentul în care SRL „Casa Familiei” reprezintă compania de gestionare și se colecteze banii de la consumatori, aceasta are obligația să remită banii în continuare.

Consideră că este obligația SRL „Casa Familiei” de a achita serviciile pentru energia electrică, având în vedere că apelantul este reprezentantul legali ai consumatorilor finali. SRL „Casa Familiei” are obligația de a achita serviciile în beneficiul SRL „Kirsan” , deoarece are loc colectarea sumelor bani de la consumatorii finali.

Rețelele se află în proprietatea SRL „KIRSAN”.

Contractul de furnizare a energiei electrice este încheiat cu SRL „KIRSAN”.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, audiind depozițiile participanților la proces, colegiul civil consideră că apelul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.

Prima instanță a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat că SRL „Casa Familiei" este înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice în anul 2016 cu activitatea - administrarea imobilelor pe bază de tarife sau contract ș.a. (Vol. I, f.d. 14).

SRL „Kirsan Com" a fost înființat în anul 2000 și SRL „Kirsan" în anul 2014, având ca genuri de activitate: activități ale agențiilor imobiliare, închirierea bunurilor imobiliare proprii ș.a.

La data de 28.12.2023 SRL „Kirsan Com" a emis factura fiscală EAL000679992 pentru beneficiarul SRL „Casa Familiei" cu suma de 686 746,83 lei, pentru refacturarea serviciilor de energie electrică pentru perioada ianuarie 2023 – noiembrie 2023 a blocului de locuit de pe str. Titulescu 6/A mun.Chișinău (Vol. I, f.d. 22).

La data de 28.12.2023 SRL „Kirsan Com", a emis factura fiscală EAL000678999 pentru beneficiarul SRL „Casa Familiei„ cu suma de 107846,09 lei, pentru refacturarea serviciilor de canalizare pe perioada ianuarie 2023 – noiembrie 2023, a blocului de locuit Titulescu 36A mun.Chișinău (Vol. I, f.d. 24)

La data de 29.12.2023 SRL „Kirsan" a emis factura fiscală EAL000707718 pentru beneficiarul SRL „Casa Familiei" cu suma de 307 788,17 lei, pentru refacturarea serviciilor de canalizare a blocului de locuit de pe str. Sarmizegetusa 53 D mun.Chișinău (f.d.36) și la aceeași dată a SRL „Kirsan" a emis factura fiscală EAL000700254 pentru beneficiarul SRL „Casa Familiei" cu suma de 1 419 313,44 lei, pentru refacturarea serviciilor de energie electrică a blocului de locuit de pe str. Sarmizegetusa 53 D (Vol. I, f.d. 38).

În adresa reclamantei, a fost expediat Actul de verificare al decontărilor reciproce, care atestă că la situația din 31.12.2023 datoria SRL „Casa Familiei" către SRL „Kirsan Com" constituie suma de 629 389,29 lei (Vol. I, f.d.27) și actul de verificare al decontărilor reciproce, care atestă că la situația din 31.12.2023 datoria SRL „Casa Familiei" către SRL „Kirsan" constituie suma de 1 458 544,40 lei (Vol. I, f.d. 40).

La data de 14.01.2024, SRL „Casa Familiei" a recepționat o notificare expediată de SRL „Kirsan Com" prin care se solicită onorarea obligațiilor de plată ca urmare a raportului juridic derivat din refacturarea cheltuielilor compensate pentru consumul de servicii pentru locul de consum bl. A din str. Titulescu 36, mun. Chișinău.

Tot la data de 14.01.2024, SRL „Casa Familiei" a recepționat o notificare expediată de SRL „Kirsan Com" prin care ultimii solicită onorarea obligațiilor de plată ca urmare a raportului juridic derivat din refacturarea cheltuielilor compensate pentru consumul de servicii pentru locul de consum bl. D din str. Sarmizegetusa 53, mun. Chișinău. (Vol. I, f.d. 34-35).

Ulterior, SRL „Casa Familiei", la data de 16.01.2024, a expediat în adresa SRL „Kirsan" și SRL „Kirsan Com" o cerere prealabilă prin care a solicitat renunțarea/retragerea notificărilor și anularea tuturor facturilor emise beneficiarului SRL „Casa Familiei" (Vol. I, f.d. 30-35).

La data de 16.02.2024 SRL „Casa Familiei" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Kirsan Com" și SRL „Kirsan" privind constatarea nulității facturilor fiscale și

actelor de verificare, solicitând constatarea nulității absolute a facturilor emise de către SRL „Kirsan” cu nr. EAL00707718 din 29.12.2023, nr. EAL 00700254 din 29.12.2023 și a actului de verificare din 31.12.2023 conex facturilor fiscale; constatarea nulității absolute a facturilor emise de către SRL „Kirsan Com” nr. EAL 000679992 din 28.12.2023, factura nr. EAL 000678999 din 28.12.2023 și a actului de verificare din 31.12.2023 conex facturilor fiscale; precum și încasarea în mod solidar din contul SRL „Kirsan” și SRL „Kirsan Com” în beneficiul SRL „Casa Familiei” a cheltuielilor integrale suportate pentru achitarea taxei de stat și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04.10.2024, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 04.10.2024, SRL „Casa Familiei” a contestat hotărârea primei instanţe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi potrivit căreia acțiunea va fi admisă integral.

Conform art.5 Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 6 Codul de procedură civilă, Instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Conform art. 9 alin. (1) și (2) Cod Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că obiectul prezentului litigiu îl constituie cererea SRL „Casa Familiei” privind constatarea nulității facturilor fiscale emise de SRL „Kirsan” și SRL „Kirsan Com” la 28.12.2023 și 29.12.2023, precum și a actelor de verificare a decontărilor reciproce din 31.12.2023. În susținerea acțiunii, reclamanta invocă inexistența unui raport obligațional între părți și, pe cale de consecință, lipsa temeiului juridic pentru emiterea facturilor fiscale și a actelor de verificare, apreciind că acestea sunt lovite de nulitate în temeiul art. 327 alin. (1), art. 328 alin. (1)–(2) și art. 334 alin. (3) din Codul civil.

Aspectele referitoare la corectitudinea cuantumului cheltuielilor refacturate, repartizarea acestora, precum și suportarea eventualelor diferențe tarifare nu formează obiectul prezentei cauze și pot fi examinate numai în cadrul unui litigiu distinct având ca obiect raportul obligațional dintre părți.

Potrivit art. 327 Cod civil, (1) Actul juridic este nul dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes general (nulitate absolută). (2) Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes particular (nulitate relativă). (3) În cazul în care natura nulităţii nu este prevăzută expres şi nici natura interesului ocrotit nu reiese în chip neîndoielnic, actul juridic este anulabil. (4) Dacă prin lege nu se prevede altfel, nulitatea actului juridic bilateral sau multilateral poate fi

constatată sau declarată şi prin acordul părţilor. (5) Prin acordul părţilor nu pot fi instituite şi nici suprimate temeiuri de nulitate.

În conformitate cu art. 328 Codul civil, (1) Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acţiune, cît şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces. (2) Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora. (3) Atît acţiunea în constatare a nulităţii absolute, cît şi excepţia de nulitate absolută sînt imprescriptibile. Cu toate acestea, se prescriu în termen de 10 ani acţiunile privind aplicarea efectelor nulităţii absolute conform art.331, indiferent dacă sînt introduse împreună cu acţiunea în constatare a nulităţii absolute sau după admiterea acestei acţiuni.

Din materialele cauzei rezultă că între părți au existat anterior raporturi economice privind refacturarea cheltuielilor aferente serviciilor comunale, facturile fiscale fiind recepționate și executate parțial.

Totodată, apelanta nu contestă, în esență, existența raporturilor economice dintre părți, ci susține că sumele indicate în facturile contestate nu reflectă corect cheltuielile ce îi pot fi imputate.

Aceste împrejurări nu influențează însă calificarea juridică a remediului procesual ales de reclamantă și nu exonerează instanța de obligația de a examina cu prioritate dacă înscrisurile contestate sunt susceptibile de a fi supuse regimului juridic al nulității actelor juridice civile.

În temeiul art. 308 Cod civil, Act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Esența actului juridic civil constă în existența unei manifestări de voință orientate spre producerea unor efecte juridice determinate. Prin urmare, pentru existența unui act juridic civil este necesar ca părțile să urmărească, în mod conștient și deliberat, crearea, modificarea sau stingerea unor drepturi și obligații civile.

Condițiile generale de valabilitate ale actului juridic civil vizează capacitatea părților, consimțământul valabil exprimat, obiectul licit și determinat, cauza licită, precum și respectarea formei cerute de lege, atunci când aceasta este prevăzută ad validitatem.

Nulitatea reprezintă sancțiunea de drept civil care intervine în cazul nerespectării condițiilor de valabilitate ale actului juridic. Prin efectul nulității, actul juridic este lipsit, în tot sau în parte, de efectele juridice pe care părțile au urmărit să le producă la momentul încheierii sale.

Totodată, nulitatea constituie o sancțiune specifică actelor juridice civile și presupune existența prealabilă a unui asemenea act. În lipsa unui act juridic civil, nu poate fi pusă în discuție aplicarea regimului juridic al nulității.

Prin urmare, pentru a fi incidentă sancțiunea nulității, este necesar să se constate, în prealabil, existența unui act juridic civil care întrunește elementele caracteristice ale unei manifestări de voință producătoare de efecte juridice.

Documentele contabile, documentele justificative, facturile fiscale, actele de verificare a decontărilor reciproce și alte înscrisuri similare au, de regulă, rol probator și evidențiază operațiuni economice sau contabile deja efectuate. Acestea nu exprimă prin ele însele acordul de voință al părților în vederea nașterii, modificării sau stingerii unor raporturi juridice civile și, prin urmare, nu dobândesc în mod automat natura juridică a unui act juridic civil.

Calificarea juridică a unui înscris nu depinde de denumirea acestuia, ci de conținutul său și de efectele juridice pe care este destinat să le producă. Astfel, pentru a determina dacă un înscris constituie sau nu un act juridic civil, trebuie analizat dacă acesta cuprinde o manifestare de

voință aptă să producă efecte juridice civile, iar nu doar să constate sau să evidențieze o operațiune economică ori contabilă.

În continuare, potrivit prevederilor art.93 pct. 16) Cod fiscal, „Factură fiscală reprezintă formularul tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii".

(1) Data calculării obligaţiei fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepţia cazurilor stipulate la alin.(5)–(8).

(2) Pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sînt transportate, data livrării se consideră data la care începe transportarea, cu excepţia mărfurilor de export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul Republicii Moldova.

(2^1) Pentru energia electrică de echilibrare, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale.

(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

(4) Pentru servicii, data livrării se consideră data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parţial sau în întregime, în dependenţă de ce are loc mai înainte.

(5) Dacă factura fiscală. este eliberată sau plata este primită pînă la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii plăţii, în dependenţă de ce are loc mai înainte.

(6) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri şi servicii (energie electrică, termică, apă, gaz, arendă, locaţiune, uzufruct etc.) pe parcursul unei anumite perioade de timp stipulate în contract, data livrării se consideră data predării mărfurilor, a prestării serviciului sau data primirii fiecărei plăţi regulate, în funcţie de ce are loc mai înainte.

În conformitate cu art.117 al.(1) și (1^1) Cod fiscal, (1) Subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul ţării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariţiei obligaţiei fiscale, stabilit prin art.108, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul cod. Pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a), eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie. (1^1) Subiectul impozabil inclus în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice (e-factura), aprobată de Serviciul Fiscal de Stat, la efectuarea livrării impozabile pe teritoriul ţării, este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea în cauză factura fiscală electronică, eliberată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Conform art.117^1 alin.10 Cod fiscal, (10) Refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin înscrierea lor într-un rând separat în factura fiscală eliberată pentru livrarea de mărfuri, servicii. În cazul în care livrarea de mărfuri, servicii lipseşte, refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin eliberarea facturii fiscale în care se vor înscrie doar aceste cheltuieli. În cazul refacturării cheltuielilor compensate în favoarea persoanelor fizice, emiterea facturii fiscale nu este obligatorie, aceasta fiind emisă doar la solicitarea persoanei fizice.

Conform pct.36 al Ordinului nr.317 din 26-06-2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul informațional automatizat de creare şi circulație a facturilor fiscale electronice e-Factura, Facturile fiscale primite de către „Cumpărător" prin „Ciclul lung" vor apărea în compartimentul „Pentru acceptare" dar cele expediate prin „Ciclul scurt" se vor reflecta direct în compartimentul „Finisate". SIA „e-Factura" va genera în SIA „Cabinetul personal al contribuabilului" pentru Cumpărător şi va remite la adresa de e-mail a acestuia notificare despre

recepționare a unei facturi fiscale electronice, cu indicarea datelor entității şi a facturii fiscale (datele furnizorului, seria, numărul, data, suma etc.).

Potrivit pct.37 din Ordinul nr.317 din 26-06-2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul informațional automatizat de creare şi circulație a facturilor fiscale electronice e-Factura, „La recepționarea de către „Cumpărător" a facturii fiscale electronice expediate de către „Furnizor" prin SIA „e-Factura", acesta o poate respinge, poate expune acceptul prealabil sau să o accepte prin aplicarea semnăturii electronice.

Conform pct.38 din Ordinul nr.317 din 26-06-2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul informațional automatizat de creare şi circulație a facturilor fiscale electronice e-Factura, Respingerea facturii fiscale expediate în mod electronic se asigură prin accesarea opțiunii corespunzătoare cu indicarea motivului. Furnizorul vizualizează astfel de facturi fiscale în lista elementului „Respinse". Facturile fiscale respinse la rândul lor necesită să fie supuse procesului de anulare, deoarece factura fiscală respinsă presupune anularea ei fizică.

Din materialele cauzei rezultă că blocurile locative situate pe str. Nicolae Titulescu nr. 36 și str. Sarmizegetusa nr. 53, aflate în gestiunea și administrarea reclamantei SRL „Casa Familiei", beneficiază în mod continuu de servicii comunale și de utilități publice. Costurile aferente acestor servicii au fost suportate inițial de către pârâtele SRL „Kirsan Com" și SRL „Kirsan", în calitate de titulari ai contractelor încheiate cu furnizorii și proprietari ai rețelelor inginerești aferente locurilor de consum (Vol. I, f.d. 70 Verso).

În aceste condiții, obligația de compensare a cheltuielilor suportate de pârâti reprezintă consecința directă a beneficiului patrimonial obținut de reclamantă și de consumatorii finali din imobilele administrate de aceasta. Or, reclamanta nu contestă faptul consumului serviciilor comunale și nici împrejurarea că acestea au fost furnizate efectiv blocurilor locative aflate în administrarea sa, ci exclusiv modalitatea de documentare și cuantumul anumitor sume refacturate.

Totodată, din probele administrate rezultă că raporturile dintre părți nu au avut un caracter ocazional, ci s-au desfășurat în mod constant pe parcursul unei perioade îndelungate. Astfel, pentru perioada anterioară, reclamanta a recepționat, a semnat și a executat facturi fiscale având același obiect, respectiv compensarea cheltuielilor aferente energiei electrice, energiei termice și apei consumate de aceleași blocuri locative. O parte dintre aceste facturi poartă semnătura și ștampila reclamantei, fapt care confirmă recunoașterea și acceptarea mecanismului de decontare aplicat între părți (Vol.I, f.d. 93-110).

Mai mult, chiar și în privința perioadei litigioase, reclamanta a efectuat plăți parțiale în contul sumelor solicitate prin facturile fiscale contestate. O asemenea conduită constituie un element obiectiv de recunoaștere a raporturilor economice existente și demonstrează că reclamanta a înțeles natura obligației sale de compensare a cheltuielilor suportate de pârâte.

În aceste condiții, lipsa unui contract formalizat în formă scrisă nu este suficientă pentru a înlătura efectele juridice ale raporturilor economice desfășurate în mod efectiv între părți.

Argumentul reclamantei referitor la inexistența unui contract scris de prestări servicii nu este apt să conducă, prin el însuși, la inexistența obligației de compensare a cheltuielilor. Potrivit legislației civile, obligațiile se pot naște nu doar din contracte, ci și din alte fapte și acte juridice recunoscute de lege, inclusiv din conduita concordantă și executarea repetată a unor prestații de către părți.

Prin urmare, ansamblul probelor administrate demonstrează existența unor raporturi juridice și economice de durată între reclamantă și pârâte privind compensarea cheltuielilor aferente serviciilor comunale consumate de blocurile locative administrate de reclamantă, raporturi care

au fost recunoscute și executate în mod constant de către aceasta până la apariția prezentului litigiu.

Împrejurarea că apelanta a recepționat și executat anterior, inclusiv prin plăți parțiale, facturi emise în cadrul aceluiași mecanism de refacturare constituie un element relevant pentru aprecierea conduitei părților și confirmă existența unor raporturi economice anterioare.

Totodată, din susținerile apelantei rezultă că aceasta nu contestă, în principiu, mecanismul refacturării, ci corectitudinea cuantumului sumelor înscrise în facturile aferente perioadei litigioase. Aceste aspecte țin însă de temeinicia creanței și excedează obiectului prezentului litigiu."

Astfel, Colegiul apreciază că pretenția privind constatarea nulității absolute a facturilor fiscale este neîntemeiată, întrucât facturile fiscale nu constituie acte juridice civile susceptibile de a fi supuse regimului nulității prevăzut de art. 327 și următoarele din Codul civil.

Potrivit art. 308 din Codul civil, actul juridic civil reprezintă manifestarea de voință a uneia sau mai multor persoane îndreptată spre nașterea, modificarea ori stingerea unor raporturi juridice civile. În mod corespunzător, sancțiunea nulității poate interveni numai în privința unui asemenea act juridic, atunci când acesta este încheiat cu nerespectarea condițiilor de valabilitate prevăzute de lege.

Prin urmare, existența unui act juridic civil constituie premisa indispensabilă pentru aplicarea regimului juridic al nulității.

Factura fiscală nu întrunește elementele definitorii ale unui act juridic civil. Aceasta reprezintă un document primar justificativ, reglementat de legislația fiscală, emis în scopul consemnării și evidențierii unei operațiuni economice, al reflectării acesteia în evidența contabilă și al îndeplinirii obligațiilor fiscale aferente. Funcția sa juridică este aceea de a documenta o operațiune economică și de a servi drept suport pentru înregistrările contabile și fiscale ale părților, iar nu de a exprima, prin ea însăși, o manifestare de voință creatoare, modificatoare ori extinctivă de raporturi juridice civile.

Împrejurarea că factura fiscală poate constitui un mijloc de probă al unei operațiuni economice sau poate fi utilizată pentru individualizarea unei pretenții patrimoniale nu este de natură să îi confere calificarea de act juridic civil. Valoarea probatorie a unui înscris este distinctă de natura sa juridică, iar aptitudinea unei facturi fiscale de a servi ca probă într-un litigiu nu transformă acest document într-un act juridic susceptibil de a fi sancționat cu nulitate.

În consecință, eventualele divergențe privind existența raportului obligațional dintre părți, întinderea obligației, corectitudinea sumelor refacturate ori temeinicia creanței nu pot fi soluționate prin exercitarea unei acțiuni în constatarea nulității facturilor fiscale, întrucât asemenea înscrisuri nu reprezintă izvorul raportului juridic obligațional și nu sunt susceptibile, prin natura lor juridică, de a fi supuse regimului nulității actelor juridice civile.

Aceste aspecte urmează a fi examinate, după caz, în cadrul unui litigiu având ca obiect existența, executarea ori întinderea raportului obligațional dintre părți.

Argumentele apelantei privind pretinsa depășire de către prima instanță a limitelor investirii sunt neîntemeiate și se întemeiază pe o interpretare eronată a considerentelor hotărârii atacate.

Într-adevăr, obiectul cauzei deduse judecății l-a constituit cererea privind constatarea nulității absolute a facturilor fiscale și a actelor de verificare a decontărilor reciproce.

Examinarea unor asemenea pretenții presupunea, în mod necesar, analiza contextului factual și juridic în care au fost emise înscrisurile contestate, precum și a naturii și finalității acestora, exclusiv în măsura necesară pentru stabilirea caracterului lor juridic și a posibilității de a fi supuse regimului nulității actelor juridice civile.

Prin urmare, referirile primei instanțe la raporturile economice existente între părți și la împrejurările în care au fost emise facturile fiscale nu reprezintă o soluționare a unui litigiu privind existența, întinderea sau exigibilitatea creanței și nici o constatare cu autoritate de lucru judecat asupra obligației de plată, ci constituie exclusiv elemente de fapt avute în vedere pentru calificarea juridică a înscrisurilor contestate și pentru verificarea incidenței dispozițiilor art. 327 și următoarele din Codul civil.

Contrar susținerilor apelantului, instanța de fond nu a stabilit prin hotărârea sa existența unei creanțe certe, lichide și exigibile și nici nu a dispus încasarea vreunei sume de bani în favoarea intimaților. Totodată, instanța nu a obligat apelantul la executarea vreunei prestații patrimoniale și nu a examinat un capăt de cerere privind recuperarea unei datorii.

Constatarea faptului că serviciile comunale au fost furnizate blocurilor locative administrate de apelant și că între părți au existat raporturi economice privind compensarea costurilor aferente acestora nu echivalează cu admiterea unei pretenții patrimoniale și nici cu stabilirea unei obligații de plată în sensul solicitat de apelant.

Or, instanța de fond a fost chemată să stabilească dacă facturile fiscale contestate reprezintă acte juridice susceptibile de a fi declarate nule și dacă motivele invocate de reclamant justifică aplicarea sancțiunii nulității. Pentru a răspunde acestor întrebări, era inevitabilă analiza raporturilor existente între părți și a conduitei acestora pe parcursul executării obligațiilor reciproce.

În egală măsură, argumentul apelantului potrivit căruia nu ar avea calitatea de beneficiar al serviciilor comunale este contrazis de propriile sale manifestări de voință și de conduita procesuală adoptată. Chiar dacă sediul juridic al SRL „Casa Familiei” este situat la o altă adresă, această împrejurare este lipsită de relevanță juridică. Nu sediul persoanei juridice constituie criteriul determinant pentru stabilirea calității de beneficiar al serviciilor, ci faptul că aceasta gestionează și administrează imobilele pentru care au fost suportate cheltuielile respective, colectează de la consumatorii finali contravaloarea serviciilor comunale și a efectuat în mod repetat plăți aferente acelorași categorii de cheltuieli.

Referitor la susținerea că intimații nu ar fi avut dreptul să refactureze cheltuielile respective, aceasta nu poate fi reținută. Facturile contestate nu au ca obiect prestarea unor servicii proprii ale intimaților, ci compensarea cheltuielilor suportate efectiv de aceștia față de furnizorii de utilități pentru locurile de consum aflate în administrarea apelantului. Prin urmare, operațiunea economică reflectată în facturile fiscale nu constă într-o prestare de servicii din partea intimaților, ci într-o recuperare a costurilor suportate pentru beneficiul imobilelor gestionate de apelant.

Totodată, apelantul confundă inexistența unui contract scris cu inexistența raporturilor juridice. Potrivit principiilor generale ale dreptului civil, obligațiile se pot naște nu doar din contracte formalizate în scris, ci și din alte acte și fapte juridice recunoscute de lege, inclusiv din conduita constantă a părților, executarea repetată a unor prestații și practica stabilită între acestea.

În aceste condiții, constatarea instanței de fond privind existența unor raporturi economice și obligaționale între părți nu reprezintă nici o depășire a limitelor investirii și nici o soluționare a unei pretenții neinvocate, ci constituie o concluzie juridică necesară pentru examinarea temeiniciei cererii privind constatarea nulității facturilor fiscale și a actelor de verificare contestate.

Totodată, potrivit scrisorii nr. 0505/006195-20230120 expediată în adresa SRL „Casa Familiei”, se constată că SRL „Kirsan” este un consumator noncasnic (Vol. II, f.d. 143).

Potrivit scrisorii nr. 79/600 dc din 10.06.2022 eliberată de către SA „Termoelectrica” către Administratorul ACC 56/254 se atestă că nu are contract de furnizare a energiei termice (Vol. II, f.d. 136).

Mai mult, potrivit notificării nr. 28 din 25.09.2022, SRL „Kirsan” a solicitat SRL „Casa Familiei” să nu mai încaseze plăți pentru Servicii comunale din contul locatarilor din blocul E din str. Sarmisegetusa 53/D; să informeze locatarii despre acest fapt și să le comunice despre obligativitatea lor de plată a serviciilor comunale direct în beneficiul „Kirsan” SRL; să prezinte entității „Kirsan” SRL acte contabile ce reflectă plățile încasate și cele neîncasate de la fiecare locatar în parte pentru fiecare lună în parte pentru anul 2020-2022; să stingă datoria integral față de „Kirsan” SRL până la data limită de 22.04.2022 (Vol. II, f.d. 139-140).

Subsecvent, potrivit scrisorii nr. 16 din 18.08.2025, emisă de către „Kirsan” SRL în adresa administratorului APC A0110-0130, se atestă că întreprinderea a comunicat administratorului intenția de a semna cu APC un contract, în temeiul căreia să fie specificate și indicate aspecte privind modalitatea de eliberare a facturilor fiscale, termenele de plată precum și indicarea datelor de contoare la data încheierii contractului. Totodată s-a informat despre faptul că SRL „Casa Familiei”, care gestionează și administrează blocul locativ E, înregistrează datorii excesive față de SRL „Kirsan”, care neapărat urmează a fi reflectate în contractul ce urmează a fi încheiat.

În ansamblu, Colegiul reține că probele menționate demonstrează că între părți a existat un raport economic de durată, materializat prin consum efectiv de servicii comunale, gestionarea acestora prin intermediul SRL „Casa Familiei” și suportarea inițială a costurilor de către SRL „Kirsan”, urmată de mecanismul de compensare/refacturare a cheltuielilor.

Prin urmare, susținerea apelantului privind inexistența oricărui raport obligațional este contrazisă de înscrisurile emanate chiar de la părți și de furnizorii de utilități, care confirmă atât consumul, cât și existența unui mecanism de evidență și compensare a costurilor aferente serviciilor comunale.

Totodată, conduita apelantului de a contesta ulterior existența unor raporturi economice în condițiile în care anterior a participat la mecanismul de colectare și evidențiere a plăților reflectă o atitudine juridică contradictorie, incompatibilă cu principiul bunei-credințe și cu stabilitatea raporturilor juridice.

În aceste condiții, instanța de judecată este îndreptățită să rețină că între părți au existat raporturi economice efective privind gestionarea și compensarea serviciilor comunale, iar inexistența unui contract scris nu este de natură să înlăture efectele juridice ale acestor raporturi astfel dovedite prin conduita părților și înscrisurile emanate de acestea.

În consecință, Colegiul constată că instanța de fond a exercitat în mod legal prerogativele procesuale privind administrarea probelor și gestionarea mersului procesului, fără a aduce atingere dreptului părților la un proces echitabil și la exercitarea efectivă a drepturilor procedurale garantate de lege.

Totodată, urmează a fi reținut că respingerea acțiunii nu echivalează cu o confirmare judiciară a exactității sumelor înscrise în facturile fiscale contestate și nici cu stabilirea existenței ori întinderii obligației patrimoniale pretinse de intimate, or prezenta hotărâre soluționează exclusiv problema susceptibilității facturilor fiscale și actelor de verificare ce a constitui obiect al unei acțiuni în constatarea nulității absolute.

Orice litigiu privind temeinicia creanței, modul de calcul al cheltuielilor refacturate, repartizarea consumurilor sau suportarea diferențelor tarifare urmează a fi soluționat într-un cadru procesual distinct, în funcție de pretențiile formulate și probele administrate.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de apelant sunt neîntemeiate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC, Colegiul civil,-

D E C I D E:

Cererea de apel declarată de SRL „Casa Familiei” prin intermediul reprezentantului se respinge.

Se menține hotărârea judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04.10.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Casa Familiei” împotriva SRL „Kirsan Com” și SRL „Kirsan” reprezentați de avocatul Frija Andrei privind constatarea nulității facturilor fiscale și actelor de verificare.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Stanislav Grosu

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu